

INTERVIEW MET *TRITONUS HAMBURG*

DOOR JOHANNA LAMBRECHTS

Een blokfluitconcert geven voor kinderen van 3 tot 7 jaar... Het lijkt niet zo'n evidente opdracht. Maar het jonge dynamische trio *TriTonus Hamburg* gaat deze uitdaging aan met veel enthousiasme, fantasie en toewijding. Aan 'blokfluitist' vertellen ze over hun ervaringen.

Hartelijk welkom *TriTonus*! Fijn dat jullie even tijd genomen hebben om met 'blokfluitist' in gesprek te gaan. Kunnen jullie je kort voorstellen en aan onze lezers vertellen waar jullie zoal mee bezig zijn?

Wij zijn drie blokfluitisten uit Hamburg en hebben alle drie bij Peter Holtslag gestudeerd. Tijdens onze studententijd hadden we het grote geluk om op fantastische instrumenten te kunnen spelen. Zo konden we alle stijlen op historische wijze benaderen. Onze muziekhogeschool, en binnenkort ook ons trio, beschikt over een prachtig blokfluitenconsort van Adrian Brown. Deze instrumenten zijn ideaal om muziek uit de middeleeuwen, renaissance en gedeeltelijk ook de vroegbarok op te spelen. Om met de klankwereld van originele blokfluiten uit de barok vertrouwd te geraken, kregen we de kans om instrumenten uit Frans Brüggens verzameling alsook uit de Bate Collection te bespelen. Naast deze stijlen spelen we veel hedendaagse muziek en ontwikkelen we buitengewone concertprogramma's. Zo hebben we enkele maanden geleden zelfs de eerste prijs gewonnen bij de Masfield-wedstrijd voor innovatieve concertideeën.

Eén van jullie specialiteiten is het geven van kinderconcerten, met theater en decor omgeven. Waarom zijn jullie hiermee begonnen? Vanuit welke overtuiging?

Ja, dat is een concertvorm waar we ons graag in verdiepen. In de huidige maatschappij moet je als muzikant of in het algemeen als kunstenaar breed ingesteld zijn om te kunnen overleven. Naast onze blokfluitopleiding hebben we alle drie pedagogie gestudeerd. We vonden het erg interessant om vanuit die achtergrond een eigen kinderconcert

te schrijven en volledig uit te werken. Bovendien bieden kinderconcerten ons een hele andere concertervaring, omdat je aan kinderen meteen kan merken wat ze ervan vinden. Kinderen zijn eerlijk, je voelt direct of ze geboeid luisteren of zich vervelen. Daarbij komt dat we heel veel plezier beleven aan het theateraspect. Theater met muziek verbinden vinden we geweldig!

Wat zijn vandaag de dag de wensen of verwachtingen van kinderen en ouders die naar een voorstelling van jullie komen? Hoe passen jullie je voorstellingen aan het doelpubliek aan?

Gezien het huidige kolossale media-aanbod is het natuurlijk een grote uitdaging om kinderen een boeiende concertervaring aan te bieden en hen uit de passieve consumeerhouding te halen. Gelukkig hadden we hiermee tot nu toe nog geen grote problemen, omdat we ons vooral richten op kinderen vanaf drie jaar. Op die leeftijd zijn de meeste kinderen nog niet sterk beïnvloed door andere kanalen. We nemen hen mee op een avontuurlijke reis in een toverbos, dat voorgesteld wordt door verschillende blokfluiten als boomstammen en enkele takjes en blaadjes ter versiering. In hun fantasie vullen de kinderen het bos aan met alles wat daarbij hoort en zo vormen ze hun eigen verhaal. Op een keer bracht een kind ons na een concert een tekening met veel meer details dan wat we op het podium hadden. Dat was voor ons een erg bijzondere ervaring en de beste feedback die je je kan voorstellen. Een bos is iets dat kinderen goed kennen uit hun dagelijks leven, het spreekt snel tot de verbeelding. Psychologisch gezien sluit het zelfs aan bij de prenatale ervaringen, omdat een bos net zoals een hol een donkere plaats is die bescherming biedt en vol verrassingen zit.

TriTonus Hamburg: Cathérine Dörücü, Hjördis Neumann, Friederike Harms. Foto: Studioline Hamburg

Welke pedagogische aspecten verwerken jullie in je voorstellingen? Welke vrijkennende ervaringen willen jullie de kinderen vooral meegeven?

We willen de kinderen graag tonen dat er verschillende soorten blokfluiten bestaan, die stuk voor stuk hun eigen schoonheid hebben, zowel uiterlijk als qua klank. De manier waarop we het concept voor dit soort concerten uitdenken, verschilt niet veel van een lesvoorbereiding. De themakeuze richt zich naar onderwerpen die kleuters interesseren, waar ze zich vertrouwd mee voelen en waarin ze hun fantasie kunnen uitleven. Op dit punt ‘halen we ze af’ en nemen hen mee op reis. Het is belangrijk dat we in onze voorbereiding goed het doel van het concert vastleggen. Wat willen we bereiken? Wat willen we de kinderen bijbrengen, welke ervaringen willen we de kinderen vooral meegeven? De volgende vraag is dan hoe we dit doel kunnen bereiken. Welke stappen moeten we hiervoor ondernemen? In grote lijnen zijn er twee doelen in ons kinderconcert: een buitenmuzikaal doel, dat de kinderen vooral als hét grote doel beschouwen ‘zoek de schat’, en een muzikaal doel dat we vooraf al benoemd hebben. Het is belangrijk dat de spanningsboog goed opgebouwd is en dat de duur van het concert aangepast is aan het concentratievermogen van de kinderen. We

moeten oppassen dat het theatrale aspect niet belangrijker wordt dan het muzikale, want het is en blijft wel een concert.

Maken jullie vooral interactieve voorstellingen? Waarbij mogen de kinderen meedoen?

Interactie is een belangrijk onderdeel van onze concerten, want het is voor kleuters moeilijk om 45 minuten lang stil te zitten. Door interactieve momenten gaan ze deel uitmaken van het verhaal en kunnen ze zich identificeren met de personages. Wij integreren interactie op twee manieren. Enerzijds spreken de personages de kinderen midden in het verhaal aan: “kinderen, helpen jullie even mee?”. Anderzijds zijn er momenten voorzien waarin we ritmische spelletjes doen met de kinderen in de context van het verhaal. Met Orff-instrumentjes kunnen de kinderen de atmosfeer van bepaalde passages versterken, en natuurlijk is ook het zingen van bekende kinderliedjes een goede mogelijkheid tot interactie.

Wat kunnen jullie andere muzikanten of groepen aanbevelen die ook graag kindervoorstellingen zouden uitwerken?

We kunnen vooral aanbevelen om een pedagogi-

TriTonus Hamburg in actie tijdens het kinderconcert 'Het geheim van het toverbos'. Foto: ECB-Pictures

sche opleiding te volgen. In Duitsland bestaat er de studie 'Elementaire Muziekpedagogie', waarin je met groepsdynamische processen voor alle leeftijden leert omgaan. Als professionele muzikant moet je jezelf er continu aan herinneren dat je in een concert vaak met mensen in aanraking komt die geen muzikale voorafgaande ervaring hebben. Een andere tip is om je eens een keer goed in de inhoud en de kenmerken van een sprookje te verdiepen. De held doorloopt meerdere fases, zowel doorlopen in de zin van het actieve onderweg zijn alsook doorlopen in cognitieve zin, om zijn doel te bereiken. Er gebeurt veel in het onderbewustzijn van de kinderen!

Wat hebben jullie uit ervaring geleerd wat goed werkt en waren er ook ideeën die jullie niet konden uitvoeren?

Bij de interactieve momenten moet je heel goed opletten dat je de kinderen enerzijds veel vrijheid geeft, maar dat je toch de controle behoudt. Anders ontstaat er snel een grote chaos. Je moet er bijvoorbeeld drie keer over nadenken hoe je bepaalde aanwijzingen formuleert, vooraleer je Orff-instrumenten verdeelt en je er met je eigen stem niet meer bovenuit komt...

Heel belangrijk zijn de overgangen, die je zo logisch, vloeiend en vol verrassingen moet opbouwen, dat de kinderen zich niet gaan vervelen

of lastig worden. Het is dus de bedoeling dat de scènes niet te lang duren en de muziekstukken de lengte van maximum drie minuten niet overschrijden. Gelukkig hadden we daarmee nog geen grote problemen.

Tot slot ben ik nieuwsgierig naar jullie nieuwe ideeën en naar de plannen die jullie in de toekomst verder willen realiseren...

Wat onze kinderconcerten betreft, weten we nog niet precies of we een serie gaan ontwerpen met dezelfde personages als uit het toverbos. De kinderen hebben al een idee waar het over gaat en zouden het heel leuk vinden om 'hun' vogel terug te zien. Het grote voordeel hierbij is dat we al een vast publiek zouden hebben.

Het is zeker ook een interessante uitdaging om een concert voor oudere kinderen uit te werken. Ik denk dat er op dat vlak nog veel mogelijkheden zijn, aangezien er niet veel van zulke projecten aangeboden worden. Op dit moment is er nog van alles mogelijk, we blijven steeds open staan voor nieuwe dingen!

In naam van de redactie en onze lezers dank ik jullie voor het gesprek en wens jullie veel vreugde bij nieuwe uitdagingen!